

Mpox/Wirus małpiej ospy

14 sierpnia 2024 r. Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) ogłosiła [sytuację nagłą w zakresie zdrowia publicznego w związku z wirusem](#) clade I mpox, który krąży w Afryce Środkowej i Wschodniej. Wirusy clade I mpox występowały tylko w Afryce do 2024 roku, kiedy kilka przypadków choroby związanych z podróżami zdiagnozowano w Europie, Azji i Ameryce Północnej. Choć choroba wywołana przez clade I mpox jest potencjalnie bardziej wyniszczająca, można jej zapobiec, stosując tę samą [szczepionkę](#), którą stosuje się, by zapobiegać chorobie wywołanej przez wirusa clade II mpox. Ryzyko zakażenia mpox dla pracowników w USA jest obecnie bardzo niskie. Jednakże pracodawcy w branży podróży i ochrony zdrowia powinni być na bieżąco informowani o aktualnej sytuacji związanej z rozprzestrzenianiem clade I mpox.

Zobacz arkusz informacyjny CDC: [Reakcja Stanów Zjednoczonych na wybuch clade I mpox w kilku krajach afrykańskich](#) w celu uzyskania dalszych informacji.

Mpox to choroba wywołana przez wirusa mpox, którą regularnie zgłaszano w niektórych częściach świata. W maju 2022 r. odnotowano wystąpienie clade I mpox w skali międzynarodowej, w tym w [Europie Zachodniej, Kanadzie i Stanach Zjednoczonych](#), tj. regionach, w których mpox zazwyczaj nie występuje. Wirus mpox jest blisko spokrewniony z wirusem ospy prawdziwej (czynnikiem wywołującym ospę), ale jest znacznie mniej śmiertelny. Początkowe objawy choroby mpox obejmują gorączkę, ból głowy i bóle ciała, zmęczenie oraz powiększenie węzłów chłonnych, a następnie wysypkę w postaci zmian skórnych. Podobnie jak ospa prawdziwa i inne wirusy z grupy „pox”, mpox jest klasyfikowany jako patogen wysokiego ryzyka, ponieważ może być łatwo przenoszony z osoby na osobę poprzez bliski kontakt, stanowiąc zagrożenie dla zdrowia publicznego. Choroba może mieć ciężki przebieg, szczególnie u dzieci, kobiet w ciąży lub osób z obniżoną odpornością. W rezultacie 4 sierpnia 2022 r. Departament Zdrowia i Opieki Społecznej USA (HHS) ogłosił [stan zagrożenia zdrowia publicznego](#) (PHE) w odpowiedzi na wybuch epidemii. Stan PHE zakończył się 31 stycznia 2023 r. Jednakże niskie poziomy transmisji clade II mpox nadal się utrzymują.

Wirus mpox może zakażać zarówno zwierzęta, jak i ludzi. Pracodawcy i pracownicy, których obowiązki zawodowe mogą narażać ich na bliski, osobisty kontakt z osobami zakażonymi mpox lub zanieczyszczonymi materiałami, często przez skórę, powinni podjąć środki ostrożności w celu zapobiegania transmisji mpox związanej z pracą. [Zgodnie z informacjami Amerykańskiego Centrum Kontroli i Prewencji Chorób \(CDC\)](#), mpox może

rozprzestrzeniać się poprzez bezpośredni kontakt z osobą lub zwierzęciem zakażonym, w tym przez bliski kontakt ze zmianami skórnymi mpox, strupami lub płynami ustrojowymi, w tym kroplami oddechowymi oraz skażonymi materiałami takimi jak ubrania, pościel i ręczniki. Jednakże podczas wybuchu epidemii w 2022 roku wirus mpox był głównie przenoszony przez bliski kontakt osobisty lub intymny/seksualny z osobą zakażoną mpox.

Oznaki i objawy

Wczesne [objawy mpox](#), które mogą wystąpić przed pojawieniem się charakterystycznej wysypki, mogą obejmować: ból głowy, zmęczenie, bóle pleców i mięśni, gorączkę, dreszcze, powiększone węzły chłonne, a w rzadkich przypadkach objawy ze strony układu oddechowego (takie jak zatłoczony nos, kaszel, ból gardła). U prawie wszystkich osób z mpox występuje [wysypka, która może być bolesna lub charakteryzować się mocnym swędzeniem](#). Wysypka może pojawić się przed innymi objawami lub z ich

[Zdjęcia wysypki skórnej spowodowanej przez mpox](#)
(Źródło: UK Health Security Agency)

pominięciem na twarzy, kończynach, dłoniach, podeszwach stóp, spojówkach (oczach), odbycie, genitaliach i wewnątrz jamy ustnej. Początkowo może występować w formie płaskich, przebarwionych plam lub zgrubiałych, twardych krost, które mogą przekształcić się w zmiany przypominające pęcherze wypełnione przezroczystym lub żółtym płynem. Pęcherze tworzą strupy, które następnie odpadają. [Objawy zwykle występują w ciągu 3 tygodni](#) (21 dni) od momentu zakażenia wirusem mpox. Osoba zakażona wirusem mpox jest jego nosicielem od momentu pojawienia się objawów aż do czasu, gdy wszystkie strupy odpadną i pojawi się nowa skóra. Objawy zazwyczaj utrzymują się od 2 do 4 tygodni i ustępują samoistnie bez [leczenia](#). U niektórych osób mogą wystąpić powikłania (np. zapalenie płuc, infekcje skóry, infekcje oczu).

Intensywność przebiegu choroby mpox może zależeć od wielu czynników, w tym:

- **Ilości wirusa** obecnego podczas transmisji.
- **Stanu zdrowia i wieku danej osoby.** Osoby z osłabionym układem odpornościowym (z powodu zaawansowanej choroby HIV, przyjmowania sterydów, terapii immunosupresyjnej) oraz kobiety w ciąży są bardziej narażone na ciężki przebieg choroby.
- **Statusu szczepienia.** Osoby urodzone przed 1972 rokiem i inne, które otrzymały szczepionkę przeciwko ospie prawdziwej, mogą mieć częściową odporność na wirusa mpox. Niektóre osoby mogły również zostać zaszczepione podczas tego wybuchu epidemii.

Narażenie pracowników

Ryzyko zakażenia mpox w większości środowisk pracy jest bardzo niskie. Podczas obecnego wybuchu epidemii wirus mpox był przenoszony głównie poprzez bliski kontakt osobisty lub intymny/seksualny z osobą zakażoną mpox.

Ryzyko w miejscu pracy można ograniczyć poprzez stosowanie określonych środków ostrożności. Pracownicy, których obowiązki mogą wiązać się z kontaktem, w wyniku którego może rozprzestrzenić się mpox, mogą obejmować (choć nie są ograniczone do):

- [Pracowników służby zdrowia](#) i ratowników, którzy mogą mieć kontakt z osobą zakażoną mpox, skażonymi materiałami lub próbkami biologicznymi. Dotyczy to również osób pracujących w poradniach (np. klinikach specjalizujących się w opiece nad zakażeniami przenoszonymi drogą płciową):

- **Personel kliniczny**, np. lekarze, pielęgniarki i asystenci.
- **Personel laboratoryjny**, w tym pracownicy kliniczni i naukowcy oraz technicy laboratoryjni, którzy pracują z próbkami biologicznymi mogącymi zawierać wirusa mpox.
- **Personel sprzątający**, który może mieć kontakt ze skażonymi materiałami w pokojach pacjentów podczas odkurzania, zamiatania lub przenoszenia używanej odzieży, pościeli i ręczników.
- **Pracownicy administracyjni**, którzy mogą być narażeni na kontakt z płynami ustrojowymi podczas przyjmowania pacjentów i innego bezpośredniego kontaktu z pacjentem zakażonym wirusem mpox.
- [Pracownicy w miejscach gromadzenia się ludzi](#) takich jak ośrodki rekreacyjne lub miejsca spotkań towarzyskich, schroniska dla bezdomnych, domostwa z grupą osób, hotele, akademiki oraz zakłady karne i poprawcze.
- **Pracownicy w obiektach masażu, spa, fitnessu i salonów kosmetycznych**, których praca wymaga bliskiego kontaktu fizycznego z klientami.
- **Pracownicy sprzątający, woźni i pracownicy pralni**, którzy mogą mieć kontakt ze skażonym materiałem podczas odkurzania, zamiatania lub przenoszenia odzieży, pościeli i ręczników.
- [Pracownicy opieki nad zwierzętami](#), tacy jak personel weterynaryjny.

Informacje dla pracodawców

Pracodawcy muszą zapewnić, aby w miejscu pracy nie było znanych zagrożeń, które mogą prowadzić do śmierci lub poważnych obrażeń fizycznych u pracowników ([na podstawie klauzuli ogólnego obowiązku ustawy OSH](#)).

Pracodawcy powinni ocenić miejsce pracy pod kątem zagrożeń związanych z mpox zgodnie z [wytocznymi OSHA dotyczącymi zapobiegania i kontroli zagrożeń](#). Ponadto pracodawcy muszą przestrzegać obowiązujących standardów OSHA dotyczących zapewniania odpowiedniego sprzętu ochrony osobistej (PPE) ([29 CFR 1910, Część I](#)) pracownikom narażonym na zwiększone ryzyko ekspozycji, w tym ochrony dróg oddechowych ([29 CFR 1910.134](#)) dla pracowników narażonych na zwiększone ryzyko kontaktu z wirusem drogą powietrzną. Standard OSHA dotyczący patogenów przenoszonych przez krew ([29 CFR 1910.1030](#)) ma zastosowanie do zawodowego narażenia na ludzką krew i inne potencjalnie materiały zakaźne, które zazwyczaj nie obejmują wydzieliny z dróg oddechowych ani płynu lub ropy z wysypki, które mogą zawierać wirusa

mpox (chyba że widoczna jest ludzka krew)*. Jednakże standard dotyczący patogenów przenoszonych przez krew ustala ramy, które mogą pomóc w kontrolowaniu niektórych źródeł wirusa, w tym narażenia na [płyny ustrojowe](#) nieobjęte tym standardem. Inne wytyczne dotyczące sprzętu ochronnego, dezynfekcji i zarządzania odpadami można znaleźć na [stronie CDC dotyczącej kontroli zakażeń](#).

Pracodawcy powinni upewnić się, że pracownicy zakażeni mpox zostaną [odizolowani](#) i odsunięci od pracy od momentu pojawienia się objawów do chwili, gdy wysypka całkowicie się zagoi i utworzy się nowa warstwa skóry. Pracodawcy powinni oferować możliwość pracy zdalnej oraz elastyczne, niestanowiące kary formy zwolnienia chorobowego.

Środki ostrożności dla pracowników

Pracownicy powinni zostać przeszkoleni w zakresie następujących zasad pracy (i stosowania środków ochrony osobistej - PPE):

- Zwracaj uwagę na osoby, które mają wysypki lub objawy [mogące świadczyć o mpox](#).
- [Izoluj osoby zakażone mpox](#) od innych i zakrywaj zmiany skórne.
- Unikaj kontaktu skórno-skórnego z osobami chorymi lub mającymi widoczne zmiany skórne.
- Unikaj kontaktu z potencjalnie skażonymi materiałami takimi jak odzież, pościel czy sztućce używanymi przez osoby zakażone wirusem mpox w [placówkach opieki zdrowotnej](#) i [poza nimi](#).
- [Zapewnij właściwą higienę rąk](#). Myj ręce wodą z mydłem lub używaj środka do dezynfekcji na bazie alkoholu, udostępnionego przez twoje miejsce pracy bezpłatnie.

Pracownicy służby zdrowia pracujący w warunkach klinicznych powinni stosować się do wytycznych CDC dotyczących [zapobiegania i kontroli zakażeń mpox w placówkach służby zdrowia](#) oraz nosić [zalecany sprzęt ochrony osobistej \(PPE\)](#), w tym [odzież ochronną](#) i [maski oddechowe \(respiratory\)](#).

* [Prowadzone są badania](#), aby ustalić, czy wirus mpox może być przenoszony przez nasienie i wydzielinę pochwową. Jeśli te drogi transmisji zostaną potwierdzone, zastosowanie będzie miał standard OSHA dotyczący patogenów przenoszonych przez krew.

Pracownicy laboratoriów powinni przestrzegać [szczegółowych wytycznych CDC dotyczących bezpieczeństwa biologicznego w przypadku mpox](#).

Informacje o szczepieniach

Aktualne informacje dotyczące zaleceń dotyczących szczepień można znaleźć na [stronie internetowej CDC](#).

Prawa pracowników

Pracownicy mają prawo do:

- Warunków pracy, które nie stwarzają ryzyka wystąpienia poważnych szkód dla zdrowia.
- Otrzymywania informacji i szkoleń (w zrozumiałym dla pracownika sposób) na temat zagrożeń, metod ich zapobiegania oraz obowiązujących standardów OSHA dotyczących ich miejsca pracy.
- Przeglądania rejestrów urazów i chorób związanych z pracą.
- Złożenia skargi z wnioskiem o inspekcję miejsca pracy przez OSHA, jeśli uważają, że występuje tam poważne zagrożenie lub że pracodawca nie przestrzega przepisów OSHA. OSHA zachowa poufność tożsamości wszystkich osób.
- Korzystania z przysługujących im praw zgodnie z prawem ochrony przed odwetem, w tym do zgłaszania urazów lub poruszania kwestii zdrowia i bezpieczeństwa u pracodawcy lub OSHA. Jeśli wobec pracownika zastosowano odwet za korzystanie z przysługujących mu praw, musi on złożyć skargę do OSHA w ciągu 30 dni.

Dodatkowe informacje na temat praw pracowniczych dostępne są na stronie www.osha.gov/workers.

Jak skontaktować się z OSHA

Misją OSHA jest zapewnienie amerykańskim pracownikom bezpiecznych i zdrowych warunków pracy, wolnych od bezprawnych działań odwetowych. Aby uzyskać więcej informacji lub zamówić bezpłatną konsultację w miejscu pracy, odwiedź stronę www.osha.gov lub zadzwoń pod numer 1-800-321-OSHA (6742), TTY: 1-877-889-5627.

To jest jeden z serii arkuszy informacyjnych prezentujących programy, polityki i standardy OSHA. Nie nakłada on żadnych nowych wymogów dotyczących zgodności z przepisami. Aby uzyskać pełną listę wymogów dotyczących zgodności z normami lub przepisami OSHA, należy zapoznać się z Tytułem 29 Kodeksu Przepisów Federalnych. Informacje te będą dostępne na życzenie dla osób z niepełnosprawnościami sensorycznymi. Telefon kontaktowy: (202) 693-1999; numer teletypewriter (TTY): (877) 889-5627.

**Administracja
Bezpieczeństwa i
Higieny Pracy**